

Nr 187.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1942 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42, i vad avser socialdepartementets verksamhetsområde.

(3:e avd.)

Driftbudgeten.

Femte huvudtiteln.

1:o) **Medicinalstyrelsen: Krigssjukvård å civila sjukhus.** I propositionen nr 316 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (bilaga 3, punkt 1, sid. 33 och 34 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 8 maj 1942) föreslagit riksdagen att till Medicinalstyrelsen: Krigssjukvård å civila sjukhus å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,100,000 kronor.

Genom beslut den 26 september 1941 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att ersättning för sådana kostnader för vård å civila sjukhus, vilka jämlikt 9 § lagen om sjukhusvård vid krig eller krigsfara skola gäldas av statsmedel, skall, räknat från och med den 1 juli 1941 och tills vidare, i medicinalstyrelsens räkenskaper avföras å det å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1941/42 under fjärde huvudtiteln uppförda förskottsanslaget Övriga utgifter (Gb) och därvid bokföras å särskild undertitel för »Krigssjukhusvård».

Enligt från medicinalstyrelsen under hand erhållen uppgift torde statens kostnader under budgetåret 1941/42 för vård å civila sjukhus av krigsskadade — varmed bl. a. förstås sådana sjuka och sårade, vilkas sjukdom eller skada föranletts av eller inträffat under tjänstgöring vid krigsmakten eller luftskyddet — kunna uppskattas till i runt tal 1,100,000 kronor. För reglering av dessa kostnader böra äskas medel å tilläggsstat II till riksstaten för nämnda budgetår. Under nästa budgetår förutsättas hithörande utgifter tills vidare skola utgå av vederbörligt förskottsanslag.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Krigssjukvård å civila sjukhus* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,100,000 kronor.

2:o) **Civilt luftskydd: Avlöning till viss personal tillhörande det allmänna luftskyddet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, sid. 34 och 35) föreslagit riksdagen att till Civilt luftskydd: Avlöning till viss personal tillhörande det allmänna luftskyddet m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 650,000 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t den 31 maj 1940 utfärdat förordning (nr 432) om grunderna för avlöning av viss personal tillhörande det allmänna luftskyddet, föreskrev Kungl. Maj:t genom särskilt beslut samma dag, att den enligt förordningen utgående avlöningen skulle tillhandahållas luftskyddspersonalen genom vederbörande länsstyrelser försorg samt att statskontoret skulle hava att från det å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1939/40 under sjunde huvudtiteln uppförda förskottsanslaget till förstärkning av den civila administrationen m. m. till länsstyrelserna utbetala de belopp, som erfordrades i anledning av beslutet.

Den 28 juni 1940 förordnade Kungl. Maj:t angående grunderna för ersättning till de i 26 § luftskyddskungörelsen den 13 april 1940 (nr 239) omnämnda besiktningsmännen samt anbefalld därvid tillika statskontoret att till vederbörande besiktningsman utbetala förekommande ersättningsbelopp från förenämnda å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41 uppförda förskottsanslag.

Vidare föreskrev Kungl. Maj:t den 23 augusti 1940, att jämväl ersättning enligt 5 § lagen om förfoganderätt för luftskyddets behov skulle, räknat från och med den 1 juli 1940 tills vidare, gäldas från nämnda förskottsanslag.

Genom beslut den 28 juni 1941 förklarade Kungl. Maj:t, att i fall där beslut meddelats om disposition för visst ändamål av medel från förskottsanslag å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. för budgetåren 1939/40 eller 1940/41 och särskilda medel för reglering av denna disposition ej å tilläggsstat till riksstaterna för nämnda budgetår anvisats å obetecknat anslag eller reservationsanslag, dispositionsbeslutet skulle, i den mån under budgetåret 1941/42 ytterligare anslagsmedel erfordrades för ändamålets tillgodo-seende, avse motsvarande förskottsanslag å den från och med den 1 juli 1941 gällande förskottsstaten, dock endast för såvitt icke särskilda anslagsmedel för ändamålet anvisats å riksstaten för budgetåret 1940/41 respektive å riksstaten för budgetåret 1941/42.

Statens kostnader för de nu berörda ändamålen för budgetåret 1941/42 kunna för närvarande endast approximativt beräknas. För reglering av dessa kostnader föreslås emellertid att ett anslag av förslagsanslags natur upptages å tilläggsstat för samma budgetår. Anslaget föreslås upptaget till 650,000 kronor och benämnt Civilt luftskydd: Avlöning till viss personal tillhörande det allmänna luftskyddet m. m. För nästa budgetår äskas icke nu något anslag å riksstaten utan förutsättas uppkommande kostnader tills vidare skola utgå av vederbörligt förskottsanslag.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Avlöning till viss personal tillhörande det allmänna luftskyddet m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 650,000 kronor.

3:o) **Civilt luftskydd: Viss motorfordonsberedskap m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, sid. 35 och 36) föreslagit riksdagen att till *Civilt luftskydd: Viss motorfordonsberedskap m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 355,600 kronor.

Genom beslut den 6 mars 1942 meddelade Kungl. Maj:t bestämmelser angående beredskapen i fråga om avregistrerade motorfordon för luftskyddets behov. Enligt nämnda beslut skulle luftskyddschef söka med fordonets ägare eller innehavare träffa frivillig överenskommelse om förhyrning tills vidare av motorfordonet med utrustning mot en ersättning av högst 10 kronor för månad. I den mån det visade sig oundgängligen nödvändigt för att bringa fordonet i kördugligt skick skulle luftskyddschef vidare i enlighet med de närmare anvisningar, som kunde meddelas av luftskyddsinspektionen, låta fordonet underkastas reparation samt komplettera dess utrustning. För gäldande av dels kostnader för nyssnämnda hyresersättningar för tiden till och med den 30 juni 1942, dels ock kostnader för reparation av fordonen och komplettering av deras utrustning anbefalldes Kungl. Maj:t statskontoret att på rekvisition, i mån av behov, från det å förskottsstat för försvarsväsendet under sjunde huvudtiteln anvisade anslaget till engångsanskaffning av materiel för civilbefolkningens skydd m. m. utbetala ett belopp av högst 262,500 kronor till luftskyddsinspektionen, som ägde disponera detsamma för därmed avsedda ändamål.

Genom beslut den 11 juli 1941 ställde Kungl. Maj:t vidare ett belopp av 93,060 kronor till luftskyddsinspektionens förfogande till bestridande av kostnaderna för inlösen från byggnadsfirman Harry Holmdahl i Malmö av 846 stycken skyddsrumsdörrar, vilka inspektionen enligt avtal med nämnda firma förbundit sig att övertaga. Samtidigt anbefalldes Kungl. Maj:t statskontoret att till inspektionen utbetala högst förenämnda belopp från det å förskottsstaten för försvarsväsendet för budgetåret 1941/42 under sjunde huvudtiteln anvisade anslaget till engångsanskaffning av materiel för civilbefolkningens skydd m. m.

Till täckande av dessa kostnader äskas nu å tilläggsstat för innevarande budgetår ett anslag av tillhoppa 355,600 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Viss motorfordonsberedskap m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 355,600 kronor.

4:o) **Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, sid. 36—38) föreslagit riksdagen att till Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 245,000 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i 1941 års statsverksproposition framställda förslag anvisade 1941 års riksdag å riksstaten för innevarande budgetår under angivna rubrik ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

Den 12 september 1941 utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse (nr 753) om statlig och statsunderstödd flyktingshjälp. Enligt denna kungörelse, som trädde i kraft den 1 oktober 1941, skall för handläggning av ärenden om bidrag av statsmedel till enskilda sammanslutningar (flyktingkommittéer), vilka meddela flyktingshjälp, samt om direkt understöd av statsmedel å utlänning, som icke erhåller hjälp genom flyktingkommitté, finnas en nämnd, kallad statens flyktingsnämnd. Nämnden skall bestå av fem av Kungl. Maj:t utsedda ledamöter. Anses flyktingshjälpen böra utgå i form av beredande av vistelse å för flyktingar anordnat läger, skall verksamheten handhavas av socialstyrelsen. I kungörelsen meddelas därjämte närmare föreskrifter rörande den i form av flyktingshjälp bedrivna verksamheten.

Kungl. Maj:t har sedermera för tiden från och med den 1 oktober 1941 av förenämnda anslag ställt dels till socialstyrelsens förfogande ett belopp av 120,000 kronor, dels ock till statens flyktingsnämnds förfogande sammanlagt 420,437 kronor 26 öre. Anslaget i övrigt — utgörande, inberäknat reservation från budgetåret 1940/41, 459,166 kronor 39 öre — hade redan före den 1 oktober 1941 disponerats till bestridande av utgifter för flyktingsverksamheten. Till förstärkning av anslaget äskas nu av Kungl. Maj:t ett belopp av 245,000 kronor. Därav avses 57,000 kronor för den av socialstyrelsen bedrivna lägerverksamheten och 188,000 kronor för den verksamhet, som handhaves av statens flyktingsnämnd.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 245,000 kronor.

Stockholm den 12 juni 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Torsten Ström, Bernhard Nilsson, Bäckström, Heiding, Bäcklund, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ekströmer* och *Persson* i Skabersjö; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Persson* i Falla, *Hansson* i Rubbestad, *Holmdahl, Åqvist, Wallentheim, Lindholm, fru Alvé*n och herr *Åkerström*.